

Nota

Verslag van resultaten Proefsleuvenonderzoek

IZEGEM BOSMOLENS (prov. West-Vlaanderen)

Auteur: Jelle DEFRANCO

Projectcode 2019D24

Projectcode:	2019D24
Naam erkende archeoloog:	Monument Vandekerckhove nv
Erkenningsnummer:	OE/ERK/Archeoloog/2015/00031
Locatiegegevens:	Izegem, Kokelarestraat
Lambertcoördinaten onderzoeksgebied:	X: 677758,5, Y: 178023,36 X: 67870,9, Y: 178153,17
Kadastergegevens:	Izegem, Afdeling 4, Sectie D, 246t2, v2, w2
Topografische kaart:	Zie plan in bijlage 1 en 2 in verslag van resultaten bureauonderzoek
Begindatum onderzoek:	01/10/2019
Einddatum onderzoek:	01/10/2019
Relevante termen thesauri:	proefsleuvenonderzoek
Alle betrokken actoren:	Natascha Derweduwen (archeoloog), Jelle Defrancq (assistent-archeoloog)
Betrokken personen buiten het project:	/
Contact:	info@monument.be; T: +32 51 31 60 80

0. INHOUDSTAFEL

0. INHOUDSTAFEL	3
1. BESCHRIJVEND GEDEELTE	5
1.1. ONDERZOEKSOPDRACHT.....	5
1.1.1. <i>Inleiding</i>	5
1.1.3. <i>Randvoorwaarden</i>	7
1.1.4. <i>Geplande werken</i>	9
1.2. WERKWIJZE EN STRATEGIE.....	11
1.2.1. <i>Beschrijving en motivering onderzoeksstrategie</i>	11
1.2.2. <i>Organisatie van het vooronderzoek</i>	11
1.2.3. <i>Gebruikt materiaal</i>	12
1.2.5. <i>Inbreng specialisten</i>	12
1.3. ASSESSMENT ONDERZOCHE GEBIED.....	12
1.3.1. <i>Landschappelijke ligging</i>	12
1.3.2. <i>Historische situering</i>	14
1.3.3. <i>Archeologisch kader</i>	19
2. ASSESSMENTRAPPORT	21
2.1. STRATIGRAFIE.....	21
2.2. ASSESSMENT SPOREN.....	23
2.3. ASSESSMENT VONDSTEN.....	26
2.4. ASSESSMENT STALEN.....	26
2.5. ASSESSMENT CONSERVATIE.....	26
3. DATERING EN INTERPRETATIE	26
3.1. GEMOTIVEERDE INTERPRETATIE VAN VONDSTEN EN SPOREN.....	26
3.2. CONFRONTATIE MET RESULTATEN BUREAUSTUDIE.....	26
3.3. SYNTHESE.....	27
3.4. BEANTWOORDING ONDERZOEKSVRAGEN.....	27
4. POTENTIEEL OP KENNISVERMEERDERING	29
4.1. AARD VAN DE POTENTIËLE KENNIS.....	29
4.2. WAARDERING.....	29
4.3. KADER VOOR EXPLOITATIE VOOR POTENTIEEL OP KENNISVERMEERDERING.....	29
5. SAMENVATTING	30
6. BIBLIOGRAFIE	31
6.1. UITGEGEVEN BRONNEN.....	31
6.2. INTERNETBRONNEN.....	31
WWW.INVENTARIS.ONROERENDERFGOED.BE.....	31

WWW.CAI.ONROERENDERFGOED.BE.....	31
WWW.GEOPUNT.BE	31
WWW.NGI.BE.....	31
7. BIJLAGEN.....	FOUT! BLADWIJZER NIET GEDEFINIEERD.

1. BESCHRIJVEND GEDEELTE

1.1. Onderzoeksopdracht

1.1.1. Inleiding

De nota kadert in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Naar aanleiding van een geplande aanvraag voor een verkavelingsvergunning te Izegem Kokelarestraat, waarbij de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft 3000m² of meer beslaat, dient de initiatiefnemer een archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag. De archeologienota dient opgemaakt te worden onder supervisie van een erkend archeoloog. In het kader van deze archeologienota werd een bureauonderzoek uitgevoerd. Tijdens dit bureauonderzoek werd het onderzoeksgebied geografisch, geologisch, historisch en archeologisch gesitueerd aan de hand van reeds bestaande bronnen. Het bureauonderzoek kon de aan- of afwezigheid van een archeologische site niet staven waardoor verder archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem werd geadviseerd in de vorm een proefsleuvenonderzoek. Onderhavige nota is het verslag van dit proefsleuvenonderzoek.

Het plangebied is gelegen ter hoogte van de Kokelarestraat te Izegem die tevens de noordgrens van het gebied vormt. Het terrein wordt verder omringd door bebouwing met residentiële functie. Tot voor kort was het zuidelijk deel van het terrein bebouwd met een loods en parkeerterrein. De loods werd net voor het proefsleuvenonderzoek gesloopt.

Figuur 1: Projectie van de geplande proefsleuven op recente satellietbeelden.

1.1.2. Vraagstelling

De bedoeling van het archeologisch onderzoek is te achterhalen of archeologische sporen en structuren herkend kunnen worden binnen het projectgebied (zie Figuur 1). Hiertoe worden volgende (niet-limitatieve) onderzoeksvragen voorgesteld¹:

- Zijn er archeologische sporen aanwezig? Welke spoorcategorieën komen voor?
- Wat is de bewaringstoestand van de aangetroffen sporen?
- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren en behoren ze tot één of meerdere periodes?
- Zijn er indicaties omtrent artisanale activiteiten of aanwijzingen voor andere functionele eigenschappen?
- Wat is de relatie tussen de archeologische sporen en het landschap?
- Kan een archeologische site uitgesloten worden?
- Wat is de graad van verstoring binnen het plangebied?
- Kunnen sporen van bewoning vastgesteld worden die te linken zijn aan de laat-Middeleeuwse walgrachtsites of Romeinse bewoning?

¹ VERAART D., MICHELLE A., MARECHAL S., 2016
(<https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/archeologienotas/6464>)

1.1.3. Randvoorwaarden

Uit het verslag van resultaten van het bureauonderzoek kwam naar voor dat verder onderzoek met ingreep in de bodem door middel van proefsleuven aangewezen was.

Het proefsleuvenonderzoek bestaat erin parallelle niet onderbroken sleuven aan te leggen van 1m80 tot 2m breed en een tussenafstand van minimum 12m en maximum 15m (van middelpunt tot middelpunt). Voor de uitgraving werd gebruik gemaakt van een niet getande graafbak. Bij dit onderzoek werden 4 NO-ZW gerichte proefsleuven aangelegd. Er werd gestreefd naar een dekking van 12,5% (10% via proefsleuven + 2,5% via kijkvensters) van de onderzoekbare oppervlakte. Per sleuf werd machinaal minstens één profielput aangelegd zodat men in feite om de 25m een zicht krijgt op de bodemopbouw van het onderzoeksterrein.

Zowel het veldwerk als de verwerking en de rapportage diende te voldoen aan de methodiek zoals beschreven in de Code van Goede Praktijk. Het onderzoeksdoel is succesvol bereikt indien de vraagstelling kan beantwoord worden.

De grond werd gescheiden afgegraven (beton, grindlaag, teelaarde, moederbodem) en gestockeerd naast de sleuf. Het dichten gebeurde op zo'n manier dat de originele bodemopbouw opnieuw bekomen wordt.

Binnen het terrein waren tot kort voor het onderzoek nog een loods en verharding aanwezig. De loods werd gesloopt tot maaiveldniveau. Voorafgaand aan het onderzoek werd onder toezicht van de archeoloog de asfalt ter hoogte van de sleuven plaatselijk opgebroken (Fig.2; Fig.3).

Figuur 2: Zicht op het terrein met de opgebroken asfaltlaag, foto vanuit het zuiden.

Figuur 3: Zicht het terrein met de opgebroken betegeling, foto vanuit het noorden.

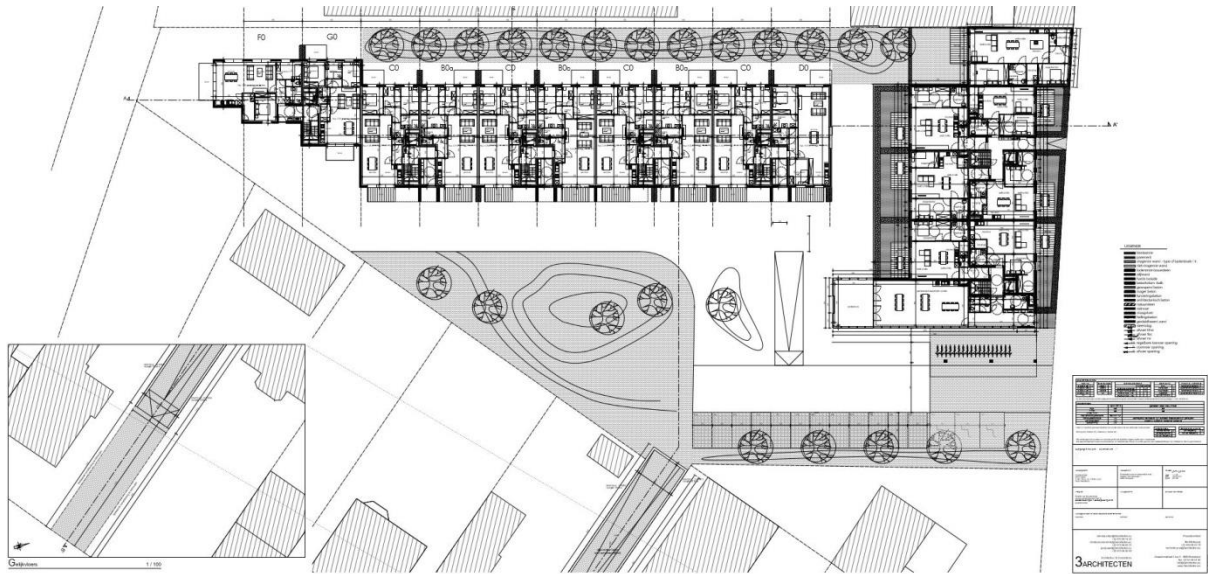
1.1.4. Geplande werken

Het projectgebied is 6081m² groot. Binnen het plangebied was tot op heden een tuinbouwbedrijf gevestigd, bestaande uit een hoofdgebouw (zuiden), een grote geasfalteerde parking (centraal), meerdere serres (westzijde) en een niet-verharde groenzone (noordoosthoek, ca. 1637 m²). De bodemingrepen die voor deze constructies werden uitgevoerd, zijn niet gekend.

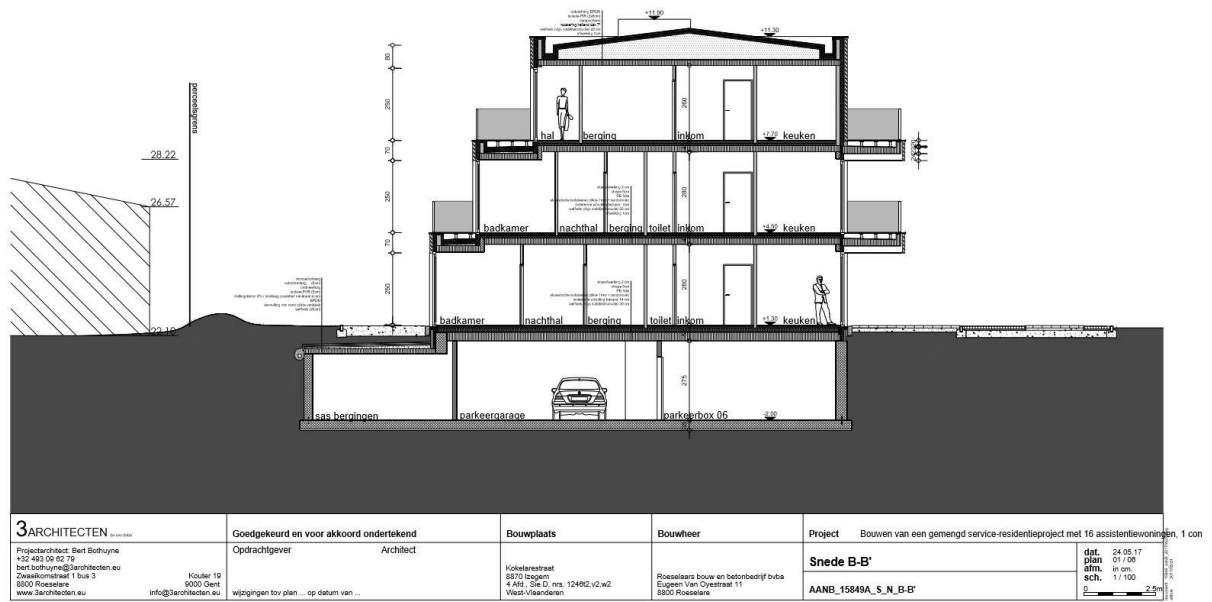
De geplande werken omvatten het inrichting van het plangebied, meer bepaald het bouwen van een gemengd service residentieproject met 16 assistentiewoningen, 1 conciërgewoning en 27 appartementen.²

- Gebouw A: 16 assistentiewoningen, niet onderkelderde, geen paalfunderingen (Fig. 4). Er wordt een normale funderingsplaat voorzien tot -50cm onder het maaiveld. Voorts zullen twee liftputten tot -1,20m onder de vloerpass van het nieuwe gebouw gaan. Dit gebouw komt op de voormalige groenzone te liggen.
- Gebouw B: appartementencomplex van 27 woonunits dat over de volledige oppervlakte onderkelderde zal worden (ca. 1326m²)(Fig. 5). Het gaat om de aanleg van een parkeergarage met één niveau onder het maaiveld. De verstoring zal een diepte van 2,75m onder het maaiveld bedragen. De inrit van deze parking komt uit op een centrale open ruimte van het projectgebied. Er worden ook vijf liftputten voorzien in de parking, die nog 1,85m onder de vloerpass van de kelder zullen liggen. Dit gebouw komt te liggen op de locatie van het voormalige tuinbouwbedrijf en een deel van de voormalige parking.
- Groenzone: langs de west- en oostzijde van het projectgebied komt een groenzone met bomen. Hiervoor zal de huidige betonverharding (waar aanwezig) worden afgegraven.
- Parkeerplaatsen voor auto's en fietsen: langs de oostzijde van het projectgebied komen nog eens 15 parkeerplaatsen en een fietsparkeerplaats. Hiervoor zal de teelaarde van de bestaande groenzone worden afgegraven (ca. 30- 50cm).
- Roterijstraat: het wegdek van de Roterijstraat tussen het centrale deel van het projectgebied en de Meensesteenweg zal heraangelegd worden. Erlangs worden keermuren in beton (hoogte 110cm) opgetrokken. Hiervoor worden geen ingrepen in de bodem voorzien.

² Informatie verkregen via de initiatiefnemer.

Figuur 4: Geplande toestand met gebouw A (rechts) en B (links), noorden is rechts (bron: initiatiefnemer).

Figuur 5: Terreindoorsnede van de geplande toestand voor gebouw B (bron: initiatiefnemer).

1.2. Werkwijze en strategie

1.2.1. Beschrijving en motivering onderzoeksstrategie

Gezien de uitgevoerde bureaustudie de aanwezigheid van een archeologische site niet kon uitsluiten werd overgegaan tot een proefsleuvenonderzoek. Hierbij werden vier parallelle NO-ZW georiënteerde, 1,80m tot 2,20m brede sleuven met een tussenafstand van ca.15m, aangelegd met als doel de ondergrond archeologisch in kaart te brengen.

De oorspronkelijke oppervlakte van het onderzoeksterrein bedroeg 6081m². Dit projectgebied wordt over de hele oppervlakte verstoord door de geplande werken en werd bijgevolg onderzocht door middel van een prospectie met ingreep in de bodem.

Sleufnummer	oppervlakte
1	121m ²
2	183m ²
3*	260m ²
4	214m ²
Totaal	778m²

*inclusief kijkvenster

Het zuidelijke deel van het terrein lag onder verharding en was tot voor kort bebouwd door een loods terwijl het noordelijk deel, voor zover kon worden vastgesteld, altijd onbebouwd is gebleven. Door dit uitgesproken verschil in toestand werd gekozen om zowel in het zuidelijke als het noordelijke deel van elke proefsleuf een bodemprofiel te registreren.

1.2.2. Organisatie van het vooronderzoek

Het terreinwerk werd uitgevoerd door veldwerkleider Natascha Derweduwen en archeoloog-assistent Jelle Defrancq. De sleuven werden op maandag 30 september gemarkeerd op de aanwezige asfalt zodat deze lokaal kon worden opgebroken ter voorbereiding van het veldwerk. Dit laatste vond plaats op dinsdag 1 oktober 2019. Aansluitend op het veldwerk werden de sleuven gedicht.

1.2.3. Gebruikt materiaal

Voor het afgraven werd gebruik gemaakt van een rupskraan met een platte graafbak van 1,80m breed. De asfalt werd voorafgaand aan het eigenlijke onderzoek reeds opengebrouwen. Tijdens het onderzoek werd de bodem afgegraven tot op het archeologisch relevante niveau, waar de sporen zichtbaar werden. Dit gebeurde steeds onder begeleiding van de veldwerkleider om te verzekeren dat de juiste diepte werd bekomen. Onmiddellijk na het uitgraven werden de sporen opgeschaafd, gefotografeerd (code **IZBO19 en 2019D24**) en beschreven. Teneinde een goed inzicht te krijgen in de bodemopbouw werden verspreid over het terrein acht wandprofielen schoongemaakt, gefotografeerd, beschreven en ingetekend op schaal 1:20. De foto's werden genomen met een Nikon van het type Coolpix waterproof 18m/59ft Shockproof 2m 6.6ft met optical zoom 4.3-21.5mm 1:2.8. Alle vondsten werden gerecupereerd per context en in een vondstszakje gestoken samen met een vondstenkaartje. Het digitaal inmeten van de sporen en het bepalen van de hoogte van het terrein en de afgegraven niveaus (in TAW) werd gedaan door middel van een GPS toestel.

1.2.5. Inbreng specialisten

De inbreng van specialisten tijdens het proefsleuvenonderzoek werd niet nodig geacht.

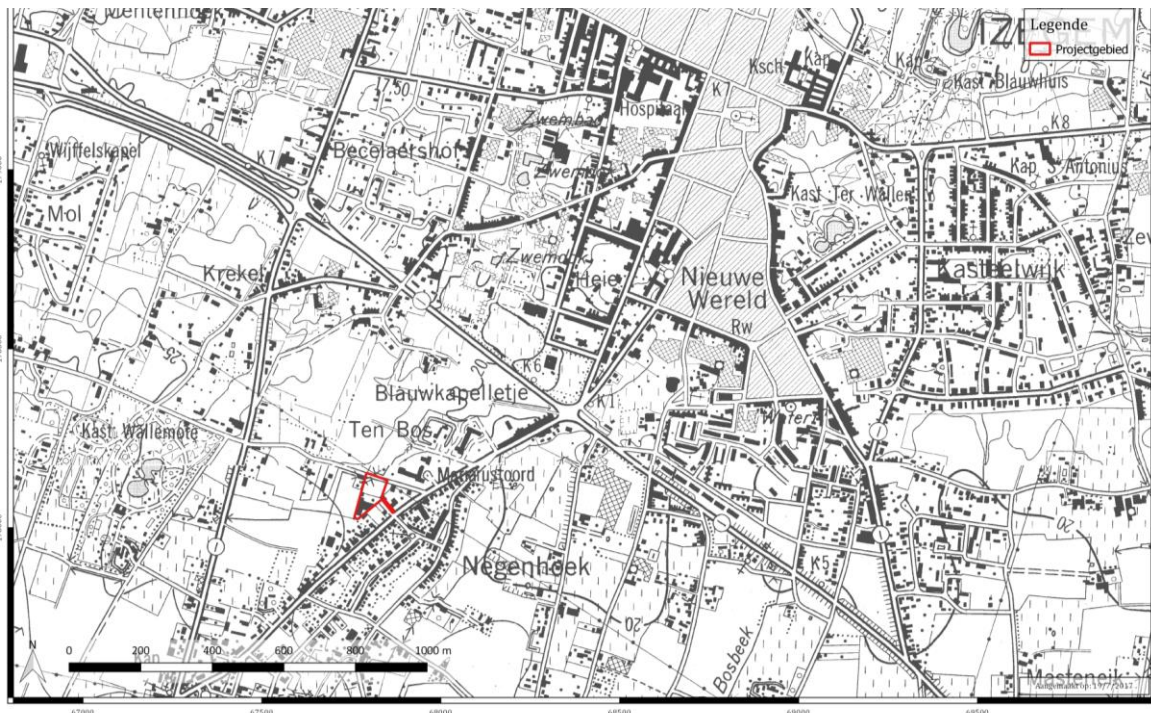
1.3. Assessment onderzochte gebied

1.3.1. Landschappelijke ligging

Izegem is gelegen in het zuidoosten van de provincie West-Vlaanderen en maakt deel uit van het arrondissement Roeselare. De stad bestaat naast Izegem zelf nog uit de noordelijker gelegen deelgemeenten Kachtem en Emelgem. In het noorden grenst Izegem aan de gemeente Ardoeie, in het noordoosten aan de gemeente Meulebeke, in het oosten aan de gemeente Ingelmunster, in het zuiden aan de gemeente Lendeledede en aan Sint-Elooiswinkel (deelgemeente van Lendeledede), en in het westen aan de stad Roeselare en aan Rumbleke (deelgemeente van Roeselare). De stad ligt in het centrum van de Mandelvallei en maakt deel uit van de industriële Mandelas aan het kanaal Roeselare-Leie. Het betreft een vrij vlak landschap met overwegend lemig zand-, zandleem en kleibodems. Het grondgebied wordt doorsneden door verschillende waterlopen waarvan de Mandel, gelegen in het noorden, de grootste is. Andere waterlopen zijn onder meer de Pastoriebeek, de Kasteelbeek en de Lokbeek die de oostgrens vormt met Ingelmunster³.

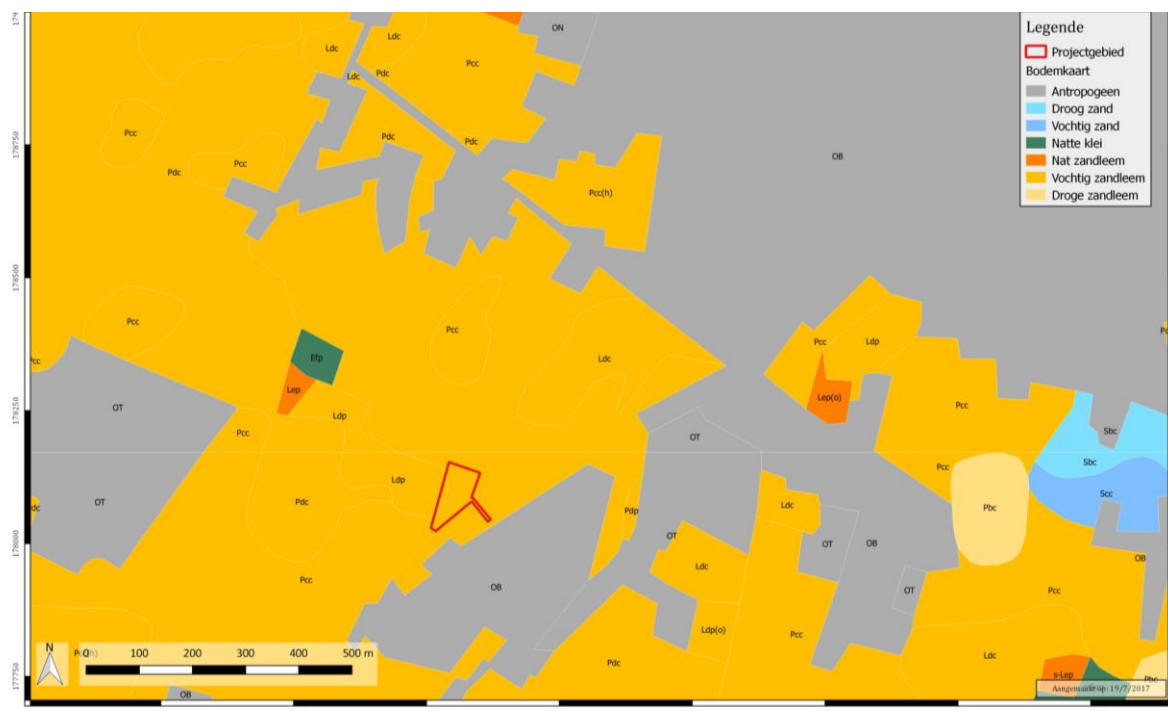
³ <https://geo.onroerenderfgoed.be/#zoom=16&lat=6605260.414777962&lon=357175.9012338252>

Het plangebied situeert zich in het zuidelijke deel van de stad. Het meer landelijk karakter van de stad is hier bewaard met woonconcentraties rond het kerkgehucht Bosmolens. Het onderzoeksgebied wordt begrensd door de Kokelarestraat in het noorden en de Meensesteenweg in het oosten. Kadastraal zijn deze percelen terug te vinden onder Izegem, afdeling 4, sectie D, percelen 246t2, v2, w2. Op de bodemgebruikskarta uit 2001 staat het projectgebied gekarteerd als “andere bebouwing”⁴. Op de bodemkaart staat het plangebied aangeduid aan vochtige zandleem (Figuur 7).

Figuur 6: Het plangebied weergegeven op de topokaart.

⁴ <https://loket.onroerendergoed.be/archeologie/notas/archeologienotas/6464>

Figuur 7: Het plangebied weergegeven op de bodemkaart.

1.3.2. Historische situering

De oudste bewoning van Izegem dateert uit het neolithicum. In de 19de eeuw werd er de site (4400-1800v.Chr.) op de rechteroever van de Mandel ontdekt. Christianistie treed in vanaf 650 door Sint-Tillo, dit gaat gepaard met de bouw van de eerste houten kerk. Tot eind 18de eeuw behoorde de stad tot het bisdom Doornik. Nadien volgde een korte periode onder het bisdom van Gent, waarna de stad onder het bisdom van Brugge werd gerekend. De oudste vermelding als "Isinchehem" is teruggevonden in een oorkonde van Boudewijn V. Vanaf de 11de -12de eeuw viel Izegem onder de hoede van 'de heren van Izegem'. In 1582 werd Izegem verheven van heerlijkheid naar graafschap en in 1678 werd het een prinsdom. Tijdens het Ancien Régime is Izegem verdeeld in verscheidene heerlijkheden die ressorteren onder het leenhof van Kortrijk of onder de zaal van Ieper. Het Hof van Izegem is de belangrijkste. Een tweede belangrijke heerlijkheid is die van Wallemote, gelegen in het zuiden van Izegem. Verschillende landgoederen verwijzen nog naar deze heerlijkheden.

De Mandel speelt een belangrijke rol in de economische ontsluiting van Izegem. Vanaf de 14de eeuw kent Izegem de oprichting van een bloeiende lijnwaadmarkt en bijhorende hal. In de 16de eeuw was de stad reeds uitgegroeid tot een dominerend handelscentrum binnen de Mandelvallei. Tijdens de tweede helft van de 16de eeuw gaat de markt langzaam teloor. Verschillende pogingen tot herstel van de linnenmarkt mislukken onder meer door de emigratie van kooplieden, wevers en de boycot van naburige steden. Vanaf de Vrede van Utrecht (1713) is de linnenweverij weer in volle expansie. Dit leidt tot toenemende bebouwing in het stadscentrum en een dalend hoevebestand. In de 18de eeuw (1796) ligt een bestelling

van schoenen door het Franse leger aan de basis van de ontwikkeling van Izegem als belangrijk centrum voor deze schoenenindustrie. In de tweede helft van de 19de eeuw kent de Izegemse nijverheid een uitbreiding door de mechanisering. Landelijke gebieden worden gekenmerkt door een groeiend aantal vlasschuren, die de linnenweverijen en vlasspinnerijen in het centrum bevoorraden. De economische ontsluiting wordt gestimuleerd door infrastructuurwerken, met onder meer een uitbreiding van het wegennet. Belangrijk voor de borstelindustrie is de aanleg van de spoorlijn Brugge-Kortrijk. Tussen 1862 en 1872 wordt het kanaal Roeselare-Leie gegraven. Vanaf circa 1875 is er een stadsuitbreiding naar het zuidoosten met arbeiderswoningen.

Tijdens de Eerste Wereldoorlog ligt Izegem in het Duitse 'operationengebied'. Izegem had een verzorgings- en bevoorradingsfunctie. Gedurende de hele oorlog speelt Izegem een belangrijke rol in de opvang van gewonden uit de gevechtszones. Verschillende gebouwen fungeren als 'Krieglazarette', met name het goederenstation, de ziekenzalen van het 'Oudemannenhuis', enkele kloosters, de Heilig-Hartschool en het Gildenhuis. De Duitsers werden tevens ingekwartierd in verschillende schoolgebouwen en fabrieken die hiervoor ontmanteld werden. Izegem kent slechts beperkte verwoestingen door kleinere luchtaanvallen in 1917. De noordelijke dwarsarm van de Sint-Tillokerk wordt zwaar beschadigd. Tijdens het interbellum worden heel wat nieuwe straten aangelegd, alsook sociale woonwijken. Zowel de schoen- als de borstelindustrie kennen een hoogconjunctuur. Veel fabrikanten bouwen dan ook nieuwe rijkelijke villa's. De straatbeelden van Izegem worden dan ook voornamelijk gekenmerkt door interbellumarchitectuur. Het zuidelijk deel van Izegem heeft zijn landelijke karakter behouden met woonconcentraties, zoals rond het kerkgehucht Bosmolens.

Tijdens de Tweede Wereldoorlog wordt de stad voornamelijk tijdens de begindagen onder vuur genomen. Er volgen zware gevechten aan de zuidkant van de stad en een bombardement brengt grote schade toe aan het kasteel 'Blauwhuis', het klooster van Ave Maria, de Markstraat, de Korenmarkt en de Kruisplaats. Later wordt ook de toren van de Sint-Tillokerk vernietigd. Vanaf de jaren '50 kennen de Izegemse nijverheden een langzame teloorgang. Izegem blijft echter het belangrijkste productiecentrum van borstels in België. De huidige vrij uitgebreide stadskern bevindt zich tussen het Kanaal Roeselare-Leie en de Rijksweg N36. Het zuidelijke stadsdeel wordt gekenmerkt door verspreide hoevebouw met losstaande bestanddelen, voornamelijk uit de 19de eeuw en het eerste kwart van de 20ste eeuw, die vaak teruggaan op een oudere 18de eeuwse situatie.

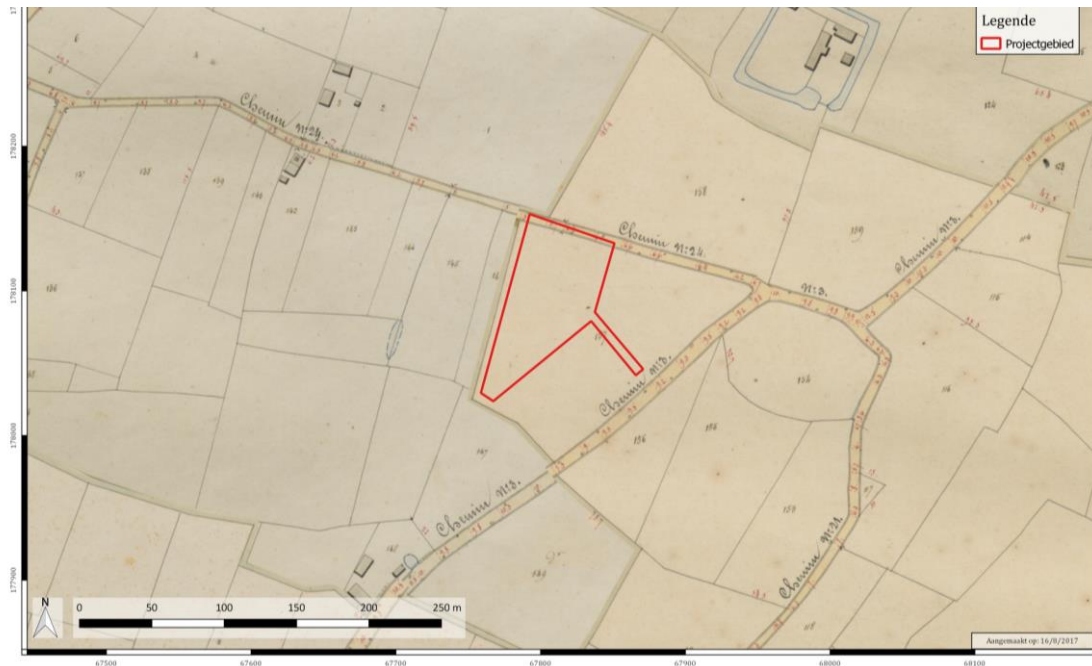
Het onderzoeksgebied ligt in het zuidelijke deel van Izegem, met een meer landelijk karakter. De oudste historische kaart waaruit relevante informatie kan worden gehaald is de Ferrariskaart uit 1771-1778 (zie Figuur 8). Hierop is zichtbaar dat het plangebied zich inderdaad situeert in het meer landelijke deel van de stad. Het onderzoeksgebied wordt verdeeld in twee akkers die van elkaar gescheiden worden door een weg. Ten noorden en ten zuidwesten van het gebied liggen enkele hoevegebouwen, waaronder de Walmote site. Op de Atlas der Buurtwegen (zie Figuur 11) is te zien dat de weg gesitueerd werd aan de

zuidoostelijke zijde van het onderzoeksgebied. Vermoedelijk is deze weg wel dezelfde als deze op de Ferrariskaart maar de afwijking in de georeferentie loopt deze daar door het plangebied. Het onderzoeksgebied wordt echter nog steeds als landbouwgrond in gebruik genomen. Op de Popp kaart (1842-1879, zie Figuur 10) en de topografische kaart Vandermaelen (1846-1854 zie Figuur 9) is te zien dat het onderzoeksgebied in de 2de helft van de 19de eeuw nog steeds als landbouwgebied in gebruik is genomen. In de loop van de 20ste en 21ste eeuw werd de zone rondom het onderzoeksgebied geleidelijk aan volgebouwd. Het plangebied zelf ondergaat dezelfde evolutie als zijn omgeving. De hedendaagse ingebruikname omvat loodsen en parkeerterreinen.⁵

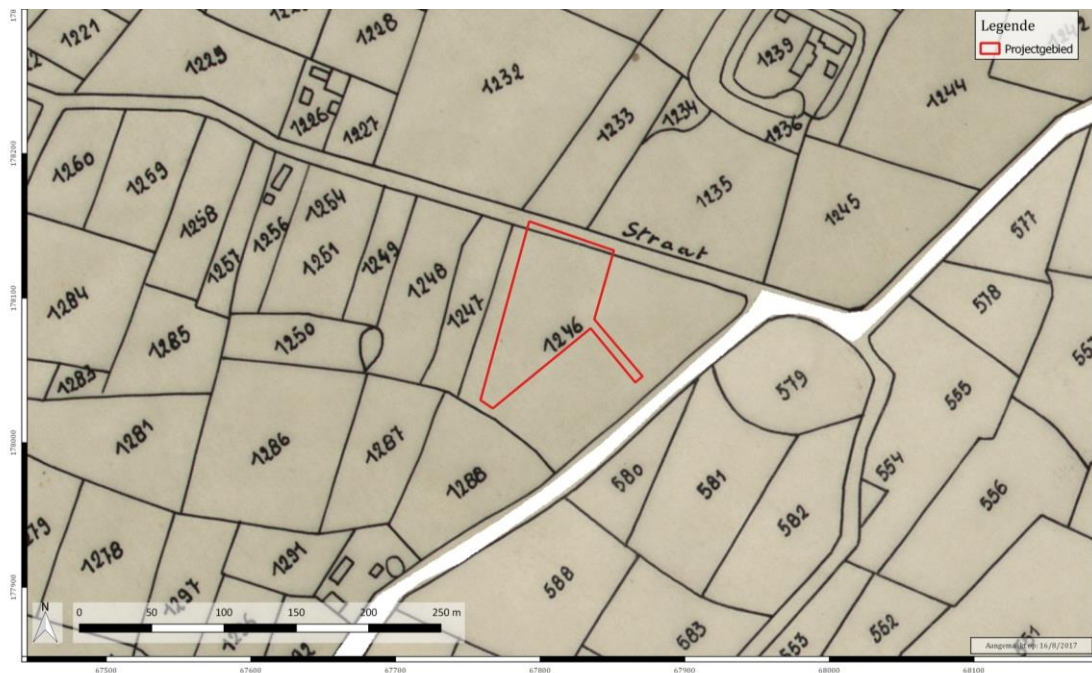

Figuur 8: Het plangebied weergegeven op de Ferrariskaart.

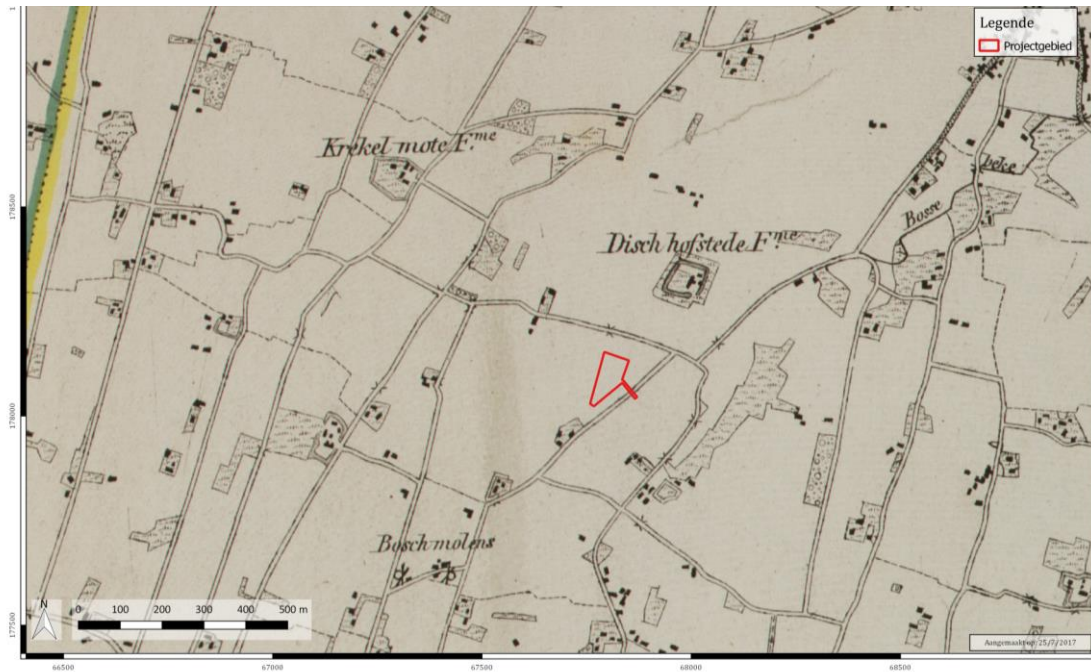
⁵ <https://loket.onroerendergoed.be/archeologie/notas/archeologienotas/6464>

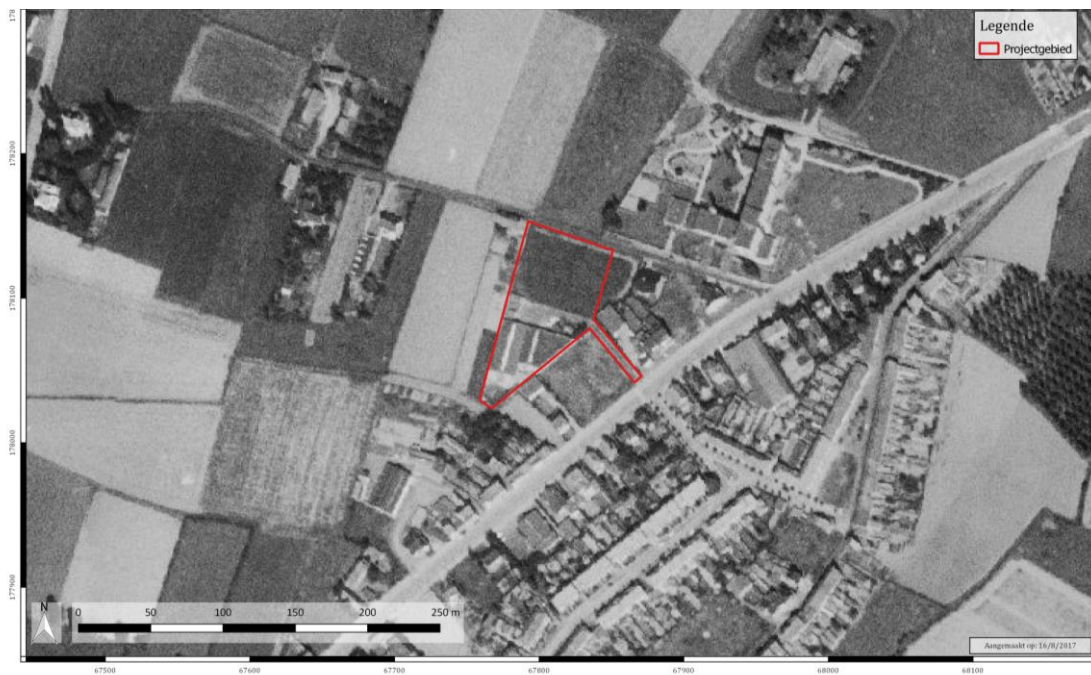
Figuur 9: Het plangebied weergegeven op de Vandermaelen kaart.

Figuur 10: Het plangebied weergegeven op de Popkaart.

Figuur 11: Het plangebied weergegeven op de Atlas der Buurtwegen.

Figuur 12: Het plangebied weergegeven op een luchtfoto ca. 1970.

1.3.3. Archeologisch kader

Binnen het projectgebied zijn geen archeologische meldingen gekend. Ook in de ruimere omgeving rond het projectgebied is weinig archeologisch onderzoek verricht. Wel zijn een vrij groot aantal sites met walgracht in de omgeving gekend⁶. Deze worden allemaal in de late middeleeuwen gedateerd (zie Figuur 13).

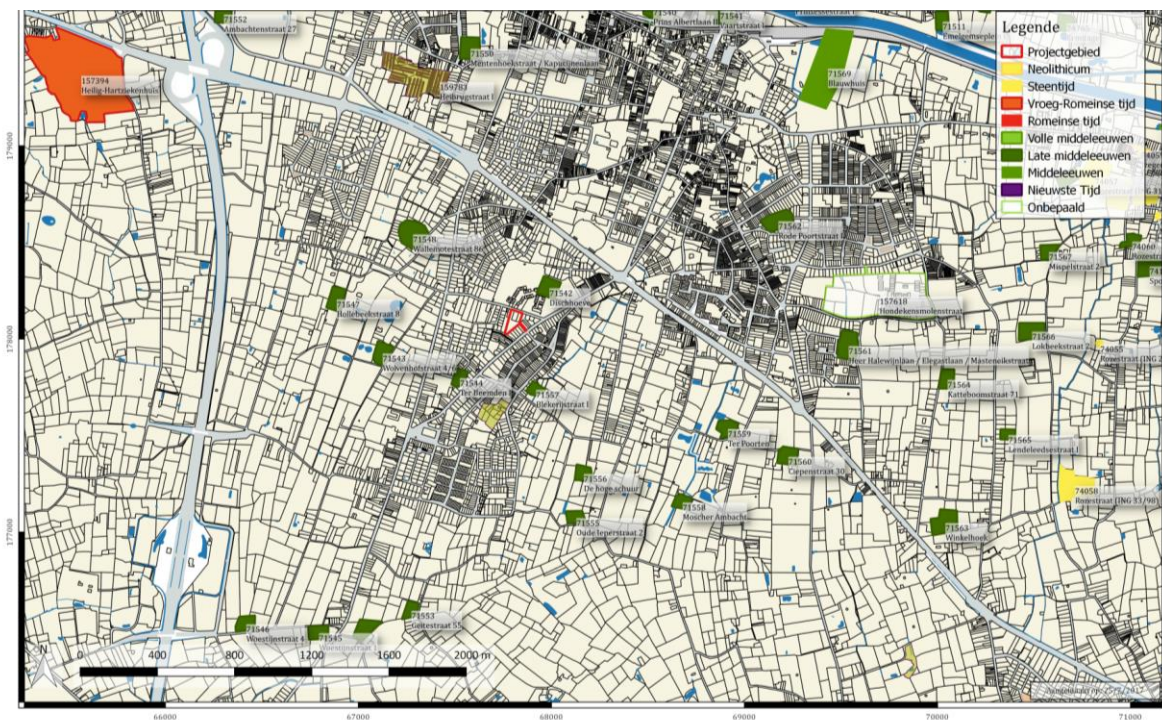
- **CAI ID 71548:** Wallemotestraat 86: Site wordt gedateerd in de late middeleeuwen. Het betreft een site met walgracht
- **CAI ID 71542:** Dischhoeve: Deze melding verwijst naar de Disch hoeve die ook zichtbaar is op de historische kaarten. Het betreft een in oorsprong omwalde site waarvan de walgracht uitstekend bewaard is gebleven. De site staat gekend onder het toponiem 'Ten Bos'.
- **CAI ID 71557:** Blekerijstraat I: Site wordt gedateerd in de late middeleeuwen. Het betreft een site met walgracht.
- **CAI ID 71544:** Ter Beemden I: Site wordt gedateerd in de late middeleeuwen. Het betreft een site met walgracht.
- **CAI ID 71543:** Wolvenhofstraat 4/6: Site wordt gedateerd in de late middeleeuwen. Het betreft een site met walgracht.
- **CAI ID 71547:** Hollebeekstraat 8: Site wordt gedateerd in de late middeleeuwen. Het betreft een site met walgracht.

Wanneer de ruimere omgeving rond het plangebied wordt bekeken, zijn er nog enkele sites met andere dateringen die opduiken. Naast ook de gekende sites met walgracht uit de late middeleeuwen.

- **CAI ID 157394:** Heilig-Hartziekenhuis: Tijdens dit onderzoek werden vier brandrestengraven uit de vroeg-Romeinse tijd aangetroffen. Één van de brandrestengraven had een nis waarin een kopje uit terra sigilata werd gevonden. In de andere graven werd verbrand aardewerk aangetroffen. Enkele greppel- en grachtstructuren met een kleine fractie aardewerk wijzen mogelijk op de aanwezigheid van een nederzettingserf uit de Volle Middeleeuwen.
- **CAI ID 157618:** Hondekensmolenstraat: Tijdens een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd naar aanleiding van een nieuwe verkaveling met wegenis werden sporen van kleiwinning aangetroffen. Er werden tevens 5 kuilen aangetroffen die volledig

⁶ <https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/archeologienotas/6464>

waren opgevuld met verbrand baksteenmateriaal en misbaksels. Een datering kon niet gegeven worden aan deze sporen. Tevens werden meerdere brandrestengraven aangetroffen. Één brandrestengraf had een nis waaruit 5 volledige aardewerken recipiënten werden gerecupereerd, net als een houten kistje waarin 3 fibulae waren bijgezet. De graven en nederzettingssporen werden gedateerd in de Flavische periode. Het betreft sporen van twee erven. Er kon één hoofdgebouw worden geïdentificeerd. Verder betreft het voornamelijk greppels, paalsporen en kuilen. Tot slot werden ook sporen uit de volle middeleeuwen aangetroffen. Het betreft een veekraal met waterput, een spieker en een palenconfiguratie die mogelijk deel uitmaken van een hoofd- en een bijgebouw. Ten noorden hiervan bevond zich een concentratie paalkuilen en greppels, echter zonder duidelijke structuren. Verspreid over de site werd laatmiddeleeuws aardewerk aangetroffen⁷ (zie bijlage).

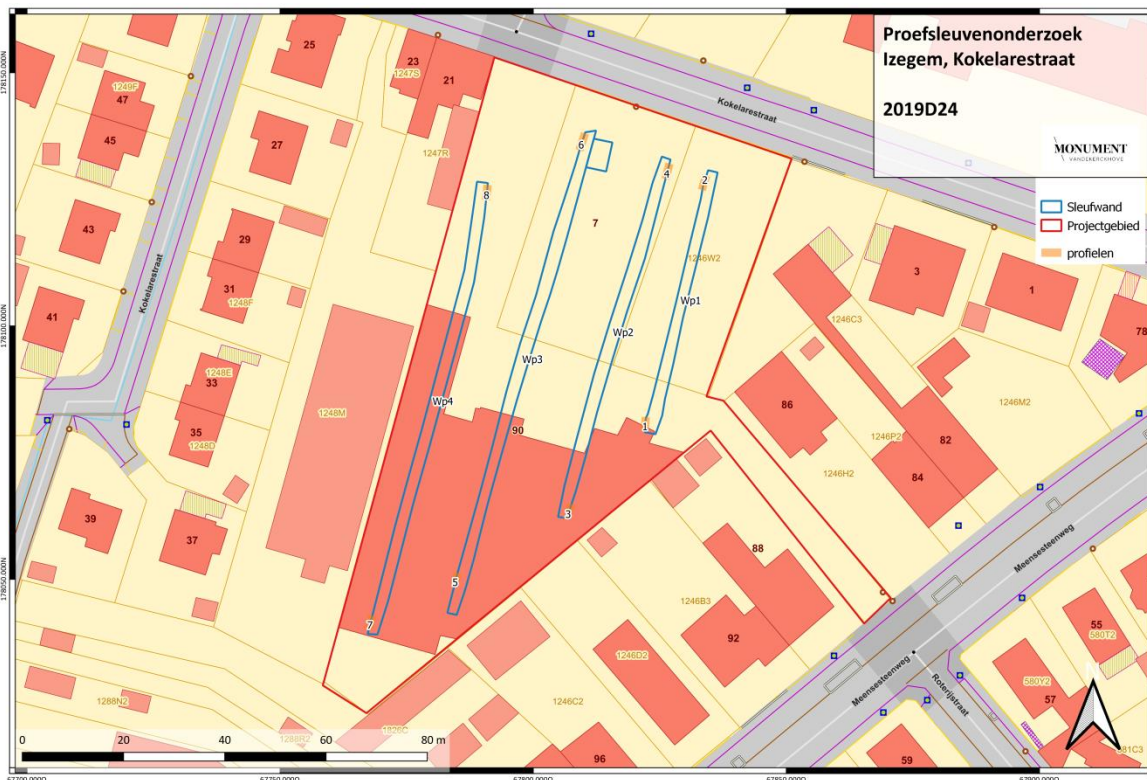
Figuur 13: Zicht op gekende archeologische vindplaatsen in de buurt van het onderzoeksgebied.

⁷ <https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/archeologienotas/6464>

2. ASSESSMENTRAPPORT

2.1. Stratigrafie

Op de bodemtypekaart staat het onderzoeksgebied gekarteerd als vochtige zandleembodems van het type Pcc en Ldp. Tijdens het proefsleuvenonderzoek werden verspreid over het terrein 8 profielputten aangelegd en geregistreerd (Figuur 14 **Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.**).

Figuur 14: Locatie van de verschillende profielputten binnen het onderzoeksterrein.

In het zuiden van het studiegebied zien we in de profielen een oppervlaktelaag met puin, grind en asfalt van ongeveer 30cm. Bij sommige profielen bevond zich hieronder de resten van een A-horizont van een 20-tal centimeter met daaronder een verbrokkelde en gevlekte Bt-horizont van een 30-tal cm. De overgang van A-horizont naar Bt-horizont bleek vaak zeer scherp (zie P3). Op een diepte van ca 0,80m bevond zich tenslotte de C-horizont die wordt gekenmerkt door gleyfenomenen en een zandlemige textuur.

De profielen in het noorden van het studiegebied bevonden zich onder onbebouwd terrein. Hier was steeds een relatief dikke A-horizont aanwezig (60cm) bovenop een verbrokkelde bt-horizont van een 30-tal cm dik. De C-horizont bestond uit grijsig zandig materiaal waar gleyfenomenen in zichtbaar zijn (zie P2). Naar het westen toe, ter hoogte van Profiel 6 en 8

is een gereduceerde moederbodem zichtbaar die een blauwige kleur heeft. Profiel 8 lijkt zelf volledig te bestaan uit gereduceerde bodem (zie bijlagen).

De bodemprofielen getuigen van een oppervlakkige verstoring van het terrein door recente bouwwerken. Verder bevestigen ze de beschrijving van de bodemkaart voor het gebied en dan vooral de aanwezigheid van bodemtype Ldp. De aanwezigheid van colluvium kon niet worden vastgesteld zoals beschreven voor bodemtype Pcc.

Figuur 15: Referentieprofiel voor het zuidelijk deel van het studiegebied (profiel 7)

Figuur 16: Referentieprofiel voor het noordelijk deel van het studiegebied (profiel 2).

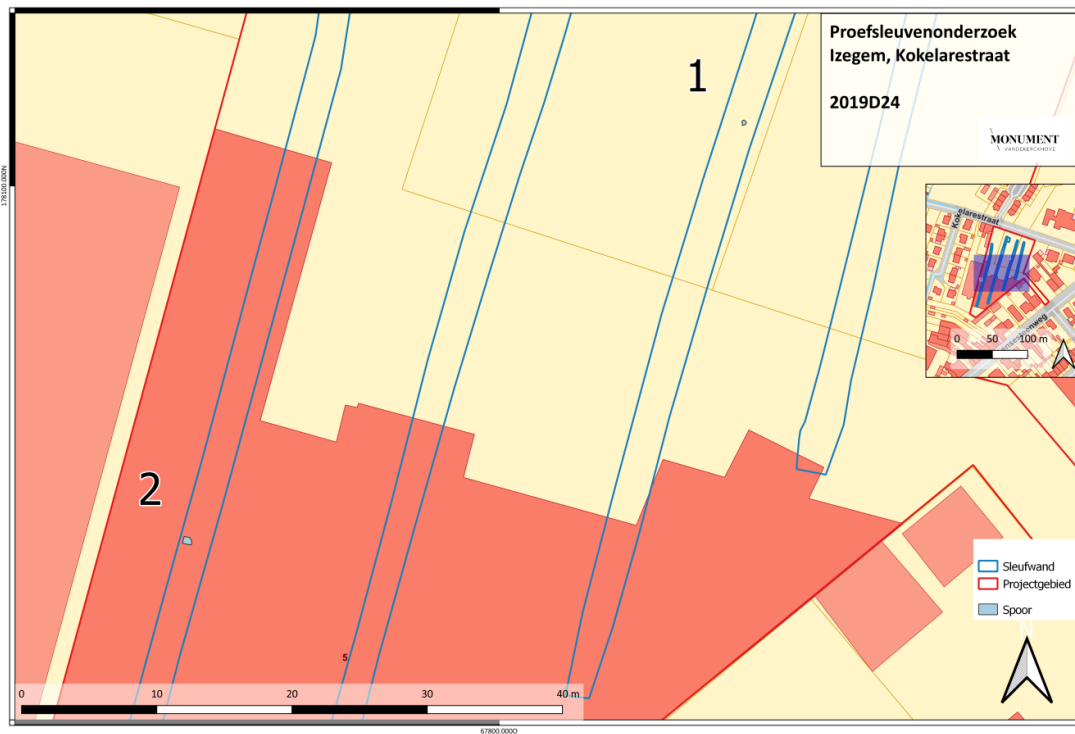
2.2. Assessment sporen

Het studiegebied bleek over grote delen verstoord te zijn. Naast de oppervlakkige verstoring veroorzaakt door de aangebrachte verhardingen werden ook diepe verstoringen aangetroffen onder de vorm van funderingen, afvoerbuizen en drainagebuizen (Figuur 17, Figuur 19 en Figuur 20).

Tijdens het proefsleuvenonderzoek werden slechts 2 spoornummers uitgedeeld. In werkput 2 tekende zich een onregelmatige verkleuring af die zich noord-zuid uitstrekt. Het spoor is relatief duidelijk afgetekend en kleurt lichtgrijs met een lengte van 0,40m en een breedte van 0,30m. Er zijn geen inclusies waar te nemen, alsook werden er geen vondsten gedaan. Uit de vorm en aard van aflijning kan dit spoornummer beschouwd worden als een natuurlijk spoor (zie Figuur 21). In werkput 4 werd een langwerpig spoor aangetroffen dat zich deels onder de sleufwand bevond (Fig. 13). Het had een breedte van 0.5m en kon over een lengte van 0,80m in kaart worden gebracht. Het tekende zich scherp af dankzij een vulling met een blauw-grijze kleur. Net zoals bij spoor 1 werden geen verdere vondsten gedaan. Gezien de scherpe aflijning betreft het hier hoogstwaarschijnlijk een (sub)recent spoor (zie Figuur 22).

Figuur 17: Inplanting van moderne verstoringen op het kadasterplan

Figuur 18: Inplanting van de sporen op het kadasterplan met bijhorende spoornummers.

Figuur 19: Resten van modern drainagesysteem in werkput 3

Figuur 20: fundering dwars op werkput 4

Figuur 21: Spoor 1, werkput 2, in vlak gefotografeerd vanuit het zuiden.

Figuur 22: Spoor 2, Werkput 4, foto vanuit het zuidwesten.

2.3. Assessment vondsten

Tijdens het archeologisch onderzoek werden geen vondsten gedaan.

2.4. Assessment stalen

Niet van toepassing voor dit onderzoek.

2.5. Assessment conservatie

Niet van toepassing voor dit onderzoek.

3. Datering en interpretatie

3.1. Gemotiveerde interpretatie van vondsten en sporen

Op het onderzoeksterrein werd een vochtige zandleembodem aangetroffen die in het zuidelijke deel van het studiegebied deels was verstoord. Hier werd namelijk een 30cm dikke laag met verharding en puin gevonden waaronder soms een A-horizont was bewaard over een 10 tot 20 cm. Hieronder bevond zich een Bt-horizont gevolgd door een moederbodem gekenmerkt door ijzerwerking.

In het noordelijk deel van het studiegebied was de A-horizont nog intact over de bovenste 50 cm van de bodemprofielen en bedekte deze een 30cm dikke Bt-horizont. De C-horizont bestond hier uit grijsig zandig materiaal waar gleyfenomenen in zichtbaar zijn. Naar het zuiden toe, ter hoogte van Profiel 6 en 8 is een gereduceerde moederbodem zichtbaar die een blauwige kleur heeft. Profiel 8 lijkt zelf volledig te bestaan uit gereduceerde bodem.

Binnen het plangebied werd een natuurlijk spoor en een vermoedelijk (sub)recent spoor aangetroffen. Het gebrek aan vondsten maakt een interpretatie of datering van dit (sub)recent spoor zeer moeilijk. Ook bleken over grote delen van het terrein lokale verstoringen maar diepe verstoring aanwezig te zijn.

Ondanks de bewaring van een B-horizont blijken concrete sporen van bewoning of andere activiteiten afwezig te zijn. Door zijn relatieve vruchtbaarheid valt het niet uit te sluiten dat het terrein gebruikt werd voor agrarische activiteiten. Zo toont Ferrariskaart dat het terrein in de 18^e eeuw in gebruik was als akkerland. De archeologische sporen die deze activiteiten achterlieten waren echter schaars, zo blijkt uit dit proefsleuvenonderzoek.

3.2. Confrontatie met resultaten bureaustudie

Het verwachtingspatroon dat naar voor kwam uit het bureauonderzoek werd tijdens het proefsleuvenonderzoek niet aangetroffen. De lage verwachting naar steentijd en metaaltijden toe bleek een correcte inschatting, er werd geen enkele silexvondst noch aardewerk gerecupereerd uit deze perioden. De iets hogere verwachting voor vondsten uit Romeinse tijd tot post-middeleeuwen werd echter niet ingelost.

3.3. Synthese

Het archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem bracht één natuurlijk spoor en een (sub)recente kuil aan het licht. Het gebrek aan sporen is deels te wijten aan de aanwezige recente verstoring van het terrein.

3.4. Beantwoording onderzoeksvragen

- **Zijn er archeologische sporen aanwezig? Welke spoorcategorieën komen voor?**

Ja, er is één archeologisch spoor aanwezig namelijk een vermoedelijk (sub)recente kuil. Een tweede spoornummer werd uitgedeeld, echter ging het in dit geval om een natuurlijk spoor.

- **Wat is de bewaringstoestand van de aangetroffen sporen?**

De bewaring en zichtbaarheid van de sporen was over het algemeen goed.

- **Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren en behoren ze tot één of meerdere periodes?**

De vermoedelijk (sub)recente kuil kon niet worden geassocieerd met een periode of structuur.

- **Zijn er indicaties omtrent artisanale activiteiten of aanwijzingen voor andere functionele eigenschappen?**

Er werden geen sporen van artisanale activiteiten aangetroffen.

- **Wat is de relatie tussen de archeologische sporen en het landschap?**

De (sub)recente kuil getuigt mogelijks van de ingebruikname van het onderzoeksgebied en/of directe omgeving (cf. tuinbouwbedrijf).

- **Kan een archeologische site uitgesloten worden?**

De enige aangetroffen spoor betreft een (sub)recente kuil. We kunnen dus stellen dat hier geen sprake is van een archeologisch relevante site.

- **Wat is de graad van verstoring binnen het plangebied?**

Het studiegebied is op vele plaatsen verstoord door recente menselijke activiteiten vanaf de 2de helft van de 20ste eeuw. Enerzijds was een groot deel van het gebied tot voor kort

bebouwd en verhard waardoor een 30-tal cm van de ploeglaag verstoord werd. Anderzijds waren ook diepere verstoringen tot in het archeologisch niveau aanwezig. Deze waren zichtbaar in de sleuf onder de vorm van funderingen, afvoerbuizen en drainagebuizen. Desondanks gaven de bodemprofielen aan dat deze diepere verstoringen eerder van lokale aard waren en dat op verschillende plaatsen de B-horizont was bewaard.

- **Kunnen sporen van bewoning vastgesteld worden die te linken zijn aan de laat-Middeleeuwse walgrachtsites of Romeinse bewoning?**

Neen.

4. Potentieel op kennisvermeerdering

4.1. Aard van de potentiële kennis

De kennisvermeerdering na dit archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem bestaat erin dat binnen het plangebied geen archeologische site aanwezig is.

4.2. Waardering

De prospectie met ingreep in de bodem leverde het bewijs dat binnen het plangebied geen archeologische site aanwezig is. Het potentieel tot kennisvermeerdering van de waargenomen archeologische sporen wordt echter als dermate laag ingeschat dat een vervolgonderzoek niet wordt geadviseerd.

4.3. Kader voor exploitatie voor potentieel op kennisvermeerdering

Verder onderzoek binnen het projectgebied wordt niet aanbevolen en zou niet leiden tot een vermeerdering van de kennis.

5. Samenvatting

Op basis van de geplande verstoring in de bodem ter hoogte van de Kokelarestraat te Izegem drong zich na een grondige bureaustudie een archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem op over een projectgebied van 6081m². Op het terrein werden 6 parallelle sleuven aangelegd, met NO-ZW oriëntatie. In totaal kon tijdens het proefsleuvenonderzoek slechts 1 spoor worden herkend. Één kuil werd gevonden in werkput 4.

Uit de verschillende profielen bleek duidelijk dat binnen het plangebied de bodem is opgebouwd uit een A(p) – B(t) – C sequentie, waarbij de dikte van de horizonten licht varieert. In het zuidelijke deel van het studiegebied werd een 30cm dikke laag met verharding en puin gevonden waaronder soms een A-horizont was bewaard over een 10 tot 20 cm dik. Hieronder bevond zich een Bt-horizont gevolgd door een moederbodem gekenmerkt door ijzerwerking. In het noordelijk deel van het studiegebied was de A-horizont nog intact over de bovenste 50 cm van de bodemprofielen en bedekte deze een 30cm dikke Bt-horizont. De C-horizont bestond hier uit grijsig zandig materiaal waar gleyfenomenen in zichtbaar zijn. In het noordwesten van het studiegebied was een gereduceerde moederbodem zichtbaar die een blauwige kleur heeft.

Gezien het ontbreken aan relevante archeologische resten, wordt het potentieel op kennisvermeerdering beschouwd als zeer laag tot onbestaande. Er wordt bijgevolg verder geen archeologisch vervolgonderzoek geadviseerd.

6. BIBLIOGRAFIE

6.1. Uitgegeven bronnen

VERAART D., MICHELLE A., MARECHAL S., 2016. Archeologienota Izegem Bosmolens (Prov. West-Vlaanderen). Ingelmunster: Monument Vandekerckhove.

6.2. Internetbronnen

www.inventaris.onroerendergoed.be

www.cai.onroerendergoed.be

www.geopunt.be

www.ngi.be